

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут журналістики

Кафедра бібліотекознавства та інформології

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
«16» овітня 2020 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова Вченої ради
Інституту журналістики

Протокол № 6 від «16» 04 2020 р.

Г.В. Горбенко

ПРОГРАМА

комплексного кваліфікаційного екзамену

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Розглянуто і затверджено

на засіданні кафедри

бібліотекознавства та інформології

Протокол № 10 від «01» овітня 2020 р.

Завідувач кафедри

О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Київ 2020

ЗМІСТ

Вступ

1. Загальні вимоги до атестації
2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену
3. Організація діагностики якості підготовки (атестація)
4. Критерії оцінювання якості підготовки
5. Методичне забезпечення атестації

Список рекомендованої літератури

ВСТУП

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості, яке базується на удосконаленні змісту й технологій навчання студента.

Комплексний екзамен з інформаційної, бібліотечної та архівної справи є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до комплексного екзамену, допомагає систематизувати та актуалізувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

На комплексний екзамен виносяться основні питання з сучасних проблем книгознавства, бібліотекознавства і бібліографознавства, архівознавства, аналітико-синтетичного опрацювання документів, бібліотечного менеджменту і маркетингу, бібліотечно-інформаційного обслуговування читачів. Це дасть змогу перевірити рівень підготовки майбутніх бібліотекарів-бібліографів, виявити їхнє вміння самостійно вдосконалювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з комплексу актуальних питань бібліотечно-інформаційної діяльності в Україні та світі.

Екзамен повинен виявити, якою мірою майбутні фахівці бібліотечно-інформаційної та архівної галузі опанували основні розділи таких наук як книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство та архівознавство, наскільки глибоко усвідомили основні процеси і методи аналітико-синтетичного опрацювання документів, бібліотечного менеджменту і маркетингу, засвоїли теоретичні та прикладні основи формування й розвитку системи бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів бібліотек та архівів.

У системі підготовки майбутнього фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи важливе місце посідає книгознавство, що визначає зміст, принципи, методи і прийоми дослідження книжкової культури людства, шляхи й закономірності розвитку сучасних книговидавничих процесів, обумовлює формування умінь і навичок, що забезпечують формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів, виховання високого рівня інформаційної культури.

У підготовці фахівців бібліотечно-інформаційної галузі безперечна важливість бібліотекознавчих та бібліографознавчих дисциплін, що обумовлює винесення їх на комплексні екзамени, що є завершальним етапом у підготовці майбутнього бібліотекаря-бібліографа, засобом перевірки його знань і виявлення рівня сформованості умінь і навичок та готовності до самостійної роботи в бібліотеці, інформаційному центрі, архіві тощо. На комплексному екзамені студент-випускник має виявити знання, вміння та

навички з теоретичних і практичних питань бібліотекознавства та бібліографознавства.

Навчальному курсу «Аналітико-синтетичне опрацювання і каталогізація документів» належить одне з найважливіших місць з-поміж дисциплін, що вивчаються при підготовці бібліотекарів-бібліографів та інформаційних аналітиків у закладах вищої освіти України. Програма екзамену охоплює матеріал, пов'язаний з вивченням основних етапів розвитку теорії та практики бібліографічного опису, процесів анотування та реферування.

Важливою складовою сучасної управлінської підготовки майбутнього бібліотекаря-бібліографа є курс з бібліотечного менеджменту та маркетингу, у межах якого конкретизуються теоретичні та практичні знання студентів з методик стратегічного планування, аналізу бібліотечно-інформаційної діяльності, маркетингових підходів до розвитку продуктів і послуг бібліотек, інформаційних центрів, архівів.

Особливе місце в системі дисциплін навчального плану підготовки бібліотекаря-бібліографа займає курс «Інформаційне обслуговування користувачів бібліотек», орієнтований на системний підхід до розвитку форм і методів стаціонарного та віддаленого інформаційного обслуговування користувачів бібліотек, особливості роботи із різними віковими категоріями, використання різноманітних форм освітньої, просвітницької, інформаційної роботи.

На комплексний екзамен виносяться питання, найбільш важливі для виявлення рівня теоретичної та методичної компетенції майбутнього фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст комплексу вищеназаних дисциплін, виділити стрижневі питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечивши систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

У програмі не названі практичні уміння, якими має володіти студент, адже такою перевіркою випускника була бібліотечна практика. На комплексному іспиті оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації бібліотечно-інформаційної діяльності.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу фахових дисциплін.

Комплексний екзамен для студентів спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа галузі знань 02 Культура і мистецтво (освітній рівень перший (бакалаврський), денна форма навчання) проводиться в комбінованій формі (письмове завдання відкритого типу та тестові питання).

Випускник повинен засвідчити уміння застосовувати набуті знання на практиці, розкривати закономірності еволюції основних фахових понять і категорій з умінням виокремити етапи тих чи інших наукових парадигм.

Розділ 1. Загальні вимоги до атестації

1.1. Атестація випускників за напрямом підготовки 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа галузі знань 02 Культура і мистецтво здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво за напрямом підготовки 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: складання комплексного екзамену з книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, архівознавства, аналітико-синтетичного опрацювання документів, бібліотечного менеджменту і маркетингу, бібліотечно-інформаційного обслуговування читачів.

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра з галузі знань 02 Культура і мистецтво за напрямом підготовки 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОПП здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією закладу вищої освіти з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного екзамену зі спеціальності

2.1. Комплексний екзамену зі спеціальності, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно й надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників закладів вищої освіти, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

2.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний екзамен з фахових дисциплін бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін

Зразок білета комплексного кваліфікаційного екзамену

1. Бібліотечний соціальний інститут.
2. Надати відповіді на тестові питання різного рівня складності.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого. Білет містить одне теоретичне питання з комплексу дисциплін та практичне завдання (40 тестових питань).

Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію

Теоретичні питання

1. Книгознавство як наука.
2. Основні етапи розвитку книгознавчої думки в Україні.
3. Організація книгознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі.
4. Бібліотипологія як складова частина науки про книгу.
5. Архівознавство як наука.
6. Архівні системи сучасних держав.
7. Система архівних установ України.
8. Бібліотекознавство як наука.
9. Організація бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі.
10. Міжнародне бібліотечне співробітництво.
11. Бібліотечний соціальний інститут.

12. Бібліотека як система. Функції бібліотеки.
13. Бібліотечна система України.
14. Термін «бібліографія» та історичний розвиток його значень.
15. Національна бібліографія: видова характеристика, історія розвитку, сучасний стан.
16. Характеристика видів бібліографії.
17. Об'єкт, предмет і структура бібліографознавства.
18. Види АСОД.
19. Основні етапи розвитку теорії та практики бібліографічного опису.
20. Загальні правила та особливості складання бібліографічного опису.
21. Однорівневий, багаторівневий, аналітичний бібліографічні описи: їх характеристика, призначення.
22. Формування концепції бібліотечного менеджменту. Об'єкт і предмет бібліотечного менеджменту як наукової дисципліни.
23. Стратегічне планування бібліотечної діяльності: сутність, значення; етапи розробки і компоненти реалізації стратегічного плану.
24. Управління персоналом бібліотеки: значення концепції «персонал-стратегії». Формування і розвиток трудових ресурсів бібліотек.
25. Бібліотечний маркетинг. Використання маркетингових принципів і інструментарію в практиці управління сучасною бібліотекою.
26. Процес маркетингового дослідження у бібліотеці, його завдання та основні етапи.
27. Система бібліотечно-інформаційного обслуговування: мета, ресурси і технологія.
28. Організація бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів.
29. Завдання та зміст бібліографічного обслуговування. Види бібліографічного обслуговування.
30. Поняття про бібліотечні послуги, їх класифікація. Розширення номенклатури бібліотечних послуг (з досвіду роботи вітчизняних та зарубіжних бібліотек).

Критерії оцінювання якості підготовки

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. На комплексну атестацію винесено основні питання з фахових дисциплін, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової та суспільно важливої інформації.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені та оцінюванні бакалаврської роботи члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Критерії оцінювання
A	90-100 балів	Відмінно – високий рівень знань (умінь) / виконання з можливими незначними недоліками (помилками)
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) / виконання без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – у цілому добрий рівень знань (умінь) / змістовна робота з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) / виконання зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатній – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь) / виконання зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
F	0-59 балів	Незадовільно – низький рівень знань, недостатній для подальшого навчання або професійної діяльності

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 60 балів, за практичне (тестові завдання) – 40 балів.

Перше теоретичне питання Здатність продемонструвати сучасне уявлення про соціальну та наукову комунікацію в інформаційному суспільстві; знання щодо правових норм, законодавчих установок в бібліотечно-інформаційній та архівній галузі; знання процесів розвитку та функціонування українських і зарубіжних бібліотек та архівів. Оцінка знань випускників з усіх дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів.

50-60 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання теорії та історії книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, архівознавства, специфічних особливостей термінологічного апарату та конкретних методів досліджень; спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні інформаційно-бібліотечні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку діяльності бібліотек, архівів, інформаційних центрів.

Випускник вільно оперує фаховою термінологією, характеризує функції, структуру різних типів і видів бібліотек, архівів, інформаційних центрів.

35-49 балів – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, визначає історичні, соціально-економічні, культурні передумови виникнення книги, бібліотеки, архіву; основні принципи і концепції розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи та бібліографічної діяльності; демонструє розуміння традиційних і сучасних видів друку; володіє термінологією в галузі сучасних інформаційних технологій.

20-34 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово розуміє структуру інформаційно-бібліотечних процесів, основні принципи і концепції розвитку бібліотечної справи; недостатньо володіє бібліотечною та бібліографічною термінологією; не може дати прогностичну оцінку перспектив розвитку бібліотечної та книговидавничої діяльності в умовах інформаційного середовища.

1-19 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «не професійні».

Друге практичне завдання (тести).

За кожне правильно виконане завдання випускник отримує 1 бал, максимальна кількість балів – 40.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати *знання й уміння*.

Студент повинен знати:

- базові теорії, поняття, наукові школи з книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства та архівознавства, а саме: наукові дослідження сьогодення та знання світового досвіду історії книги, бібліотечної та архівної справи, еволюції різних типів і видів бібліотек та архівів, знання про теоретико-методологічні, організаційні, технологічні та управлінські засади фахових дисциплін з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності;

- законодавчі та нормативно-правові акти з різних галузей суспільного життя: освіта, культура, наука, політика і т. д.; особливості діяльності і розвитку сучасних бібліотечно-інформаційних та архівних установ; процесів розвитку фахової комунікації, як складової системи соціальних комунікацій з метою посилення її на інтелектуальний, культурний, правовий, соціально-економічний рівень життєдіяльності суспільства;

- термінологію з книгознавчих і бібліотекознавчих дисциплін в усній та письмовій формах рідною чи іноземними мовами;

- спеціальні функції, пов'язані з розробленням і впровадженням технологічних процесів обробки, систематизації, комплектування, збереження фондів на різних носіях;

- інформаційні технології для вирішення практичних завдань бібліотечно-інформаційної галузі;
- конкретні методи бібліографування документів, анотування та реферування документної інформації, методи систематизації, предметизації та координатного індексування документів;
- основи організаційно-управлінської праці на рівні бібліотеки, підрозділу, видавничої установи, організації;
- основний алгоритм менеджерської діяльності бібліотеки (планування, організація, мотивація, контроль);
- основні компоненти маркетингу бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг;

Студент повинен уміти:

- здійснювати організаційне забезпечення бібліотечно-інформаційної діяльності, виконання технологічних процесів кожного виду бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів;
- виконувати управлінські операції планування та звітності, здійснювати контроль за якістю інформаційно-бібліотечного забезпечення користувачів, управління бібліотечними онлайн-сервісами, створення комфортного бібліотечного середовища для відвідувачів;
- дотримуватися норм законодавства у виконанні службових обов'язків;
- застосовувати на різних ділянках бібліотечної роботи методів менеджменту;
- готувати тексти різних видів бібліотечної реклами (в пресі, друковану, рекламу на вулиці і транспорті, радіорекламу, телерекламу);
- формувати громадську думку про бібліотеки;
- на основі стандартних методик складати статистичні та інформаційні звіти, вести облікову документацію;
- створювати умови для підвищення культури персоналу бібліотеки, його безперервної освіти;
- знаходити та використовувати інформацію з інформаційних ресурсів, джерел (електронних, письмових, архівних та усних) до виконання конкретних практичних завдань;
- формувати інформаційні ресурси бібліотек, з використанням новітніх технологій, зокрема електронних продуктів: баз даних, електронних архівів, електронних послуг, з метою створення дистантного обслуговування користувачів;
- користуватись регламентованими джерелами інформації, методами, способами та засобами її обробки й зберігання;
- створювати бібліографічні та інформаційні продукти в традиційній та електронній формі;

- здійснювати всі види пошуку вторинної інформації в інформаційних системах та мережах;
- здійснювати класифікацію документів за різними ознаками;
- планувати, проводити маркетингові дослідження, обробляти їх результати, використовувати результати у практичній діяльності бібліотеки та при розробці стратегії її діяльності;
- формувати документний потік, проводити його аналітико-синтетичну обробку, здійснювати систематизацію та каталогізацію документів, довідково-бібліографічне обслуговування;
- здійснювати традиційно та в автоматизованому режимі обслуговування користувачів в бібліотеках різних типів і видів, у тому числі електронних бібліотеках;
- формувати системи галузевих бібліографічно-інформаційних ресурсів традиційних та електронних;
- визначати класифікаційні індекси на документи, використовуючи класифікаційні таблиці, рубрикатори, класифікатори, тезауруси тощо;
- організувати професійну взаємодію учасників бібліотечної спільноти в обговоренні практичної діяльності бібліотек за допомогою комунікативних засобів.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітнього рівня першого (бакалаврського), які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідною спеціальністю та кваліфікації бакалавра.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену або при захисті кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. : Закон України № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу [Електронний ресурс] : Закон України від 27.01.1995 р. № 32/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>.
3. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
4. Про культуру [Електронний ресурс] : Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-17. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

5. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.1–2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Вид. офіц. – Чинний від 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 47, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

6. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.80-2000, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – Вид. офіц. – Чинний від 2008–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – III, III, 7, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

7. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами : (ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD) : ДСТУ 7093:2009. – Вид. офіц. – Чинний від 2010–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – III, IV, 82 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

8. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила : (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ) : ДСТУ 3582:2013. – Вид. офіц. – Чинний від 2014–01–01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 15 с. – (Інформація та документація) (Національний стандарт України).

9. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення : (ДСТУ 7448:2013). – Вид. офіц. – Чинний від 2014–07–01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 41 с. – (Інформація та документація) (Національний стандарт України).

10. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – Вид. офіц. – Чинний від 1995–01–01. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с. – (Національний стандарт України).

11. Реферат и аннотация. Общие требования : (ГОСТ 7.9–95 (ИСО 214–76), IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.9:2009. – Изд. офиц. – Введ. 2009–12–01. – Минск : Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1995. – 11 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу) (Межгосударственный стандарт).

КНИГОЗНАВСТВО

Базова

1. Низовий М.А. Вступ до книгознавства : навч. посібн. – Київ : Кондор, 2009. – 142 с.

2. Швецова-Водка Г.М. Типологія книги : навч. посіб. для студ. вузів культури і мистец. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівн. держ. ін-т культури. – Київ : Книжк. палата України, 1999. – 68 с.

Додаткова

3. Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга / Я. П Запаско. – Львів : Світ, 1995. – 478 с.

4. Запаско Я.П. Початки українського друкарства / Я.П. Запаско [та ін.] ; Львів. акад. мистец., Центр. держ. іст. архів у Львові, Укр. акад. друкарства. – Львів : Центр Європи, 2000. – 221 с. : іл.
5. Ісаєвич Я. Українське книгознавство : етапи розвитку / Я.Д. Ісаєвич // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2006. – Вип.1. – С. 7-19.
6. Ковальчук Г.І. Книгознавство / Г.І Ковальчук // Спеціальні історичні дисципліни : довідник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Київ: Либідь, 2008. – С. 308-316.
7. Ковальчук Г.І. Репресоване книгознавство (до 90-річчя Українського наукового інституту книгознавства) / Г.І Ковальчук // Вісн. Книжк. палати. – 2012. – №10. – С. 30-33.
8. Ковальчук Г.І. Розвиток теорії книгознавства на сучасному етапі / Г.І Ковальчук // Бібл. вісн. – 2009. – №5. – С.44-53.
9. Маркова В. Дискусійні проблеми сучасного книгознавства / В. Маркова // Вісн. Книжк. палати. – 2014. – № 10. – С. 38–41.
10. Медведєва В.М. Книга і читання як психофізіологічний і соціокультурний феномен : навч. посіб. / В.М. Медведєва. – Київ, 2001. – 103 с.
11. Огар Е.І. Наука про книгу в Україні на початку ХХ ст. : здобутки і поразки / Е.І. Огар // Поліграфія і видавнича справа. – 2000. – Вип. 36. – С. 161-168.
12. Словник книгознавчих термінів : понад 1400 термінів / уклад. В.Я. Буран [та ін.] ; наук. ред. Н.О. Петрова [та ін.]; Книжк. палата України. – Київ, 2003. – 159 с.
13. Швецова-Водка Г.М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій / Г.М. Швецова-Водка. – Рівне, 2001. – 438 с.
14. Швецова-Водка Г.М. Розвиток теорії книгознавства у другій половині ХХ століття – на початку ХХІ століття / Г.М. Швецова-Водка // Вісн. Книжк. Палати. – 2013. – №2. – С. 28-31.

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

Базова

1. Бачинська Н. А. Бібліотекознавство : посіб. для вищих навчальних закладів. Спеціальність: 029 "Інфо«маційна, бібліотечна та архівна справа» / Н.А. Бачинська, Г.В. Салата. – Київ : Медінформ, 2016. – 242 с.
2. Бібліотекознавство. Теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підруч. для вузів / В.О. Ільганаєва, Г.Д. Ковальчук, Т.П. Самійленко та ін. – Харків : Основа, 1993. – 193 с.
3. Сєдих В.В. Історія бібліотечної справи в Україні: навч. посіб. / В.В. Сєдих. – Харків : ХДАК, 2013. – 212 с.

Додаткова

4. Бібліотеки України загальнодержавного значення: історія і сучасність: зб. ст. / НБУВ та ін.; редкол. : О.С. Онищенко (голова) та ін. – Київ, 2007. – 253 с.
5. Воскобойнікова-Гузєва О.В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія / О.В. Воскобойнікова-Гузєва ; наук. ред. Г.І. Ковальчук ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с.
6. Гранчак Т. Сучасні підходи до вивчення бібліотеки як соціального інституту / Т. Гранчак // Бібл. вісн. – 2012. – №5. – С. 20–26.
7. Кунанець Н.Е. Методологічні засади використання методів інформатики при дослідженні бібліотек / Н.Е. Кунанець // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2013. – №2. – С. 44-50.
8. Новальська Т. Український читач у бібліотекознавчих дослідженнях (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.): монографія / Т. Новальська, КНУКіМ. – Київ, 2005. – 250 с.
9. Слободяник М.С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій : монографія / М.С. Слободяник ; відп. ред. О.С. Онищенко. – Київ, 1995. – 268 с.

БІБЛІОГРАФІЗНАВСТВО

Базова

1. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. – К. : Знання, 2006. – 334 с.
2. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с.
3. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографістичного факультету : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 “Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.” / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

Додаткова

4. Вовченко І.О. Іноземна бібліографія : навч. посіб. / І.О. Вовченко. – Харків, 1992. – 84 с.
5. Гуменюк М.П. Українські бібліографи ХІХ – початку ХХ століття. Нариси про життя та діяльність / М.П. Гуменюк. – Харків : Ред-вид. від. Книжк. Палати УРСР, 1969. – 181 с.
6. Добко Т.В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практич. посіб. / Т.В. Добко, М.А. Чиж, О.М. Василенко ; НАН України, НБУВ ; наук. ред. В. М. Горовий. – К., 2004. – 90 с.
7. Корнейчик І.І. Історія української бібліографії: Дожовт. період : (нариси) / І.І. Корнейчик. – Харків : Ред.-вид. від. Кн. палати УРСР, 1971. – 374 с.
8. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ ст. : навч. посіб. для ін-тів культури України / Н.Ф. Королевич. – Київ, 1998. – 328 с., іл.

9. Омельчук В.Ю. Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки / В.Ю. Омельчук // Бібл. вісн. – 1995. – №1. – С. 1–13.

10. Прокопенко Л.С. Стан національних бібліографій світу на межі тисячоліть (за матеріалами дослідження Бібліографічної секції ІФЛА) / Л.С. Прокопенко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – №9. – С. 16–21.

11. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495 с.

АРХІВОЗНАВСТВО

Базова

1. Архівознавство : підруч. для студ. іст. ф-тів вищ. навч. закладів України / За заг. ред. Я. С. Калакури та І. Б. Матяш. – 2-ге вид., виправл. і доп. – Київ : КМ Академія, 2002. – 356 с.

2. Нариси історії архівної справи в Україні : навч. посіб. для вузів / за ред. І. Б. Матяш. – Київ : КМ Академія, 2002. – 448 с.

3. Хрестоматія з архівознавства : навч. посіб. для вузів / упоряд. Г. В. Боряк та Р. Я. Пиріг ; за ред. І. Б. Матяш. – Київ : КМ Академія, 2003. – 324 с.

Додаткова

4. Архівні установи України: довідник / Держкомархів України. УНДІАСД; Редкол.: Г.В. Боряк, І.Б. Матяш, Г.В. Папакін. – 2-е вид., доп. – Київ: ДЦЗД НАФ, 2005. – Т. 1. Державні архіви. – 692 с.

5. Боряк, Г. В. Сукупна архівна спадщина України: до проблеми змісту понять Державного і Національного архівного фонду / Г. В. Боряк // Архіви України. – 1995. – № 4–6. – С. 42–61.

6. Калакура, Я. Архівознавство: наука чи система наукових знань? / Я. Калакура // Студії з архівної справи та документознавства. – 1996. – Вип. 1. – С. 43-49.

7. Новохатський, К. Є. Межі Національного архівного фонду / К. Є. Новохатський // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : межвід. зб. наук. пр. – Вип. 4. – К., 2001. – С. 173–180.

8. Правила роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій / Держкомархів України. – Київ : Держкомархів України, 2001. – 64 с.

АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА ОБРОБКА ДОКУМЕНТІВ

Базова

1. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посіб. / Г.В. Власова, В.І. Лутовина, Л.І. Титова. – Київ : ДАККіМ, 2006. – 290 с.

2. Горбаченко Т.Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації : навч. посіб. для дистанц. навчання / Т. Г. Горбаченко ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Ун-т «Україна», 2008. – 311 с.

3. Збанацька О. М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Макроаналітичне згортання інформації : бібліогр. опис док., анотування док. : навч. посіб. / О.М. Збанацька ; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтва. – Київ : НАКККіМ, 2014. – 268 с.

4. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. – 4–е вид., перероб. і допов. – Київ : Знання, 2006. – 334 с.

Додаткова

5. Бібліографічний опис документів. Бібліографічні посилання : метод. рек. / [авт.-уклад.] О.М. Збанацька. – Київ : [б. в.], 2012. – 197 с. : табл. – Бібліогр.: с. 189–192.

6. Бібліографічний опис електронних видань в АБІС «ІРБІС» : метод. поради / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. : Л. О. Мартовицька, О. А. Поліщук]. – Харків : [б. в.], 2013. – 38 с. : рис.

7. Бібліотечні каталоги як інформаційно-пошукові системи : навч. посіб. / авт.-уклад. В. В. Сєдих [та ін.] ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко ; Харк. держ. академія культури. – Харків : ХДАК, 2003. – 193 с.

8. Методичний посібник з бібліографічного опису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006) / Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаніка, Від. наук. бібліогр.; [авт.-уклад. Н. А. Рибчинська ; відп. ред. М. М. Романюк]. – Львів : ЛННБУ ім. В. Стефаніка, 2010. – 66, [3] с. : табл.

9. Методичні рекомендації щодо підготовки та редагування бібліографічних посібників у виданнях / [уклад. : П. М. Сєнко, О. М. Устіннікова] ; Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. Івана Федорова». – Вид. 5-те, без змін. – Київ : Кн. палата України, 2013. – 67 с.

10. Оформлення вихідних відомостей у виданнях : метод. рек. / уклад. Г. М. Плиса. – Вид. 4-те, без змін. – Київ : Кн. палата України, 2013. – 59 с.

БІБЛІОТЕЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

Базова

1. Давидова І. О. Інформаційний ринок: організація, маркетинг, управління : навч. посіб. / І. О. Давидова ; Харк. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2001. – 136 с.

2. Паршукова Г. Б. Маркетинговые основания в библиотечной деятельности : учеб. пособие / Г. Б. Паршукова. – Новосибирск : ГПНТБ СО РАН, 2005. – 151 с.

Додаткова

3. Башун О. Вплив маркетингу і фандрейзингу на трансформацію бібліотек / О. Башун ; наук. ред. В. С. Білецький ; Донец. ОУНБ. – Донецьк : УКЦентр, 1999. – 204 с.

4. Колесникова М. Н. Менеджмент библиотечно-информационной деятельности / М. Н. Колесникова. – Москва : Либерея-Бибинформ, 2009. – 255 с.

5. Маркетинг у сфері культури та мистецтв / Ф. Кольбер [та ін.] ; пер. з другого англ. вид. С. Яринич ; наук. ред. І. Безгін. – Львів : Кальварія, 2004. – 235 с.

6. Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та інноваційної діяльності бібліотек : посіб. для бібліотекарів за програм. підвищ. кваліфікації / УБА ; Я. О. Хіміч. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 88 с.

БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Базова

1. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: навч. посіб. – Київ : Ліра-К, 2017. – 256 с.

Додаткова

2. Добко Т. В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практич. посіб. / Добко Т. В., Чиж М. А., Василенко О. В. ; НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2004. – 91 с.

3. Ісаєнко О. О. Інноваційні бібліотечні технології інформаційного обслуговування : [монографія] / О.О. Ісаєнко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2011. – 157 с.

4. Кунанець Н. Е. Інформаційно-бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність : монографія / Н. Е. Кунанець ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Гал. вид. спілка, 2013. – 439 с. : рис., табл.

5. Шевченко І. О. Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації / І. О. Шевченко ; УБА, НАКККіМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 76 с.

6. Шемаєва Г. В. Електронні ресурси бібліотек України в системі наукових комунікацій : монографія / Г. В. Шемаєва ; Харківська держ. академія культури. – Харків : ХДАК, 2008. – 289 с.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index	Міністерство культури України
2	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)
3	http://www.ukrbook.net	Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»
4	http://www.irbis-nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : електронні інформаційні ресурси НБУВ
5	http://www.nplu.org	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
6	http://www.nbuv.gov.ua/node/1087	Інформаційний ресурс «Наукова періодика України»
7	http://library.kubg.edu.ua	Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка
8	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
9	http://www.librportal.org.ua/	Бібліотечний інформаційно-освітній портал
10	http://profy.nplu.org/	«Бібліотекар України»
11	http://libinnovate.wordpress.com	Творчість та інновації в українських бібліотеках: інформаційно-просвітницький блог для бібліотекарів
12	http://korolenko.kharkov.com/metod/index.php?id=8&sub=2/	Бібліотечна періодика
13	http://profy.nplu.org/file/b-uk-1.doc ; http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc	Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія
14	http://www.ifla.org	IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ ІФЛА)